

תוכנית פרקטיקום- במדיניות, מינהל וארגון שירותים לזקנים בקהילה ובהתמחות טיפול

בזקן ומשפחתו תשפ"ד

תוכנית הפרקטיקום היא תוכנית של התנסות בשטח בארגונים העוסקים בשירותים לזקנים. התוכנית מתקיימת במסגרת החוג ללימודי זקנה-גרונטולוגיה לתלמידי שנה ב'. התוכנית פועלת בשני מסלולים:

1. מדיניות, מינהל וארגון השירותים לזקנים
2. התמחות בטיפול בזקן ובמשפחתו.

❖ **מטרת הפרקטיקום:**

❖ **כללי: לפתח ולהרחיב את ההיכרות והידע של התלמידים עם מערכת השירותים**

לזקנים בארץ

במסלול במדיניות, מינהל וארגון השירותים לזקנים:

לקדם באופן בלתי אמצעי את הידע וההבנה של תלמידי תוכנית המ.א בגרונטולוגיה, בניהול והפעלה של ארגונים ושירותים בתחום הזקנה, בדרך של התנסות ומעורבות בשירותים.

מטרת התוכנית במסלול בהתמחות בטיפול בזקן ובמשפחתו:

לקדם באופן בלתי אמצעי את הידע וההבנה של תלמידי תוכנית ה-מ.א בגרונטולוגיה, בטיפול בזקן ובמשפחתו, ובהבנה והכרות עם ארגונים שנותנים שירותים לאזרחים ותיקים, בדרך של התנסות בעבודה עם פרטים או קבוצות בתוך שירותים או ארגונים המטפלים בזקנים

❖ **מסגרת התוכנית**

- ✓ הסטודנטים יצטרפו כמתמחים לארגונים הנותנים שירותים לזקנים
- ✓ הצמדת התלמידים לראשי הארגונים יתבצע לפני תחילת הלימודים. הודעה במייל תשלח לתלמידים ולמנהלי הארגונים
- ✓ התלמידים נדרשים לבצע את הפרקטיקום בהיקף של שעתיים שבועיות ובסך הכל 60 שעות במשך שנת הלימודים. הפרקטיקום יתחיל בתחילת שנת הלימודים האקדמית ויסתיים בסוף השנה הנוכחית.

- ✓ במקרה של היעדרות בלתי נמנעת (מחלה, מילואים) על הסטודנט לידע את איש הקשר בארגון ואת הרכזת. כאשר היעדרות ממושכת (שלושה שבועות) תעשה תוכנית להחזרת ימי הפרקטיקום. היעדרות יותר ממושכת (לידה) תלווה בתכנון מוקדם עם רכזת הפרקטיקום.
- ✓ במהלך שנת הלימודים יתקומו שני סיורים באחריות מרכזת הפרקטיקום. הסיורים הם חובה לכל התלמידים. בסוף כל סיור יגישו הסטודנטים דוח מסכם למנהל הפרקטיקום. מבנה הדוח **יועבר סמוך לסיור**.

❖ מבנה התוכנית

ביצוע הפרקטיקום לפי ניסיון בעבודה עם זקנים:

לאור העובדה שיש סטודנטים שבאים עם ניסיון שטח בעבודה עם זקנים וחלק מהסטודנטים מגיעים ללא ניסיון יהיה מסלול שונה לבעלי הניסיון ולאלו שאינם.

1. **בעלי הניסיון** יבצעו את הפרקטיקום וישתתפו בשני סיורים שיאורגנו ע"י מרכזת המסלול. הסיורים יכללו ביקור בדיור מוגן ובית אבות
2. **אלו שאינם בעלי ניסיון** יבצעו את הפרקטיקום וישתתפו בשני הסיורים הכלליים שיאורגנו ע"י מרכזת הפרקטיקום ובנוסף יערכו עודארבעה סיורים בצורה עצמאית על פי הנחיות **בנספח 1**.

קריטריונים לבעלי ניסיון: עבודה רצופה במשך 4 שנים בארגונים מוכרים לשירותים לזקנים מהרשימה הבאה: מרכזי יום, מר"גים, מחלקות גריאטריות, דיור מוגן, בתי אבות, משרדי ממשלה (הרווחה, בריאות, ביטוח לאומי, שיון חברתי), אגפי רווחה ברשויות, ג'וינט-אשל, עמותות לזקן, מחלקות סיעודיות, מחלקות לתשושי נפש. בסוף כל סיור יגישו התלמידים דוח מסכם למנהל הפרקטיקום.

****כל סטודנט ישלח למרכזת הפרקטיקום עד סוף ספטמבר את קורות חיו לשם קביעת מעמדו.**

בשני המסלולים הסטודנט ילמד ויצג את מבנה הארגון, מטרותיו, קהל הלקוחות שלו, היסטוריה ארגונית. משימה

- ✓ **תלמידים מהמגמה הטיפולית** יקבלו משימה של קשר אישי עם אדם זקן או הנחית קבוצה של זקנים, כל פרויקט שחושף אותם לקשר ישיר עם הזקן וצרכיו.

- ✓ **תלמידים מהמגמה הניהולית** יוצמדו לראשי ארגונים ויבנו איתם פרויקט שמלמד את הסטודנט על הארגון, פעילותו ותורם לאוכלוסית הארגון.
- ✓ **המשימה** -משמעות המשימה היא ביצוע פרויקט יישומי שיבחר במשותף על ידי המנחה /מנהל הארגון והסטודנט שיהיה בה מצד אחד ערך לימודי לתלמיד ומהצד השני תועלת לארגון
- ❖ **קריטריונים לבחירת מנחה המלווה סטודנט/ית בתוכנית הפרקטיקום**
 - בעל תואר שני במקצועות הרווחה והבריאות והניהול.
 - וותק במקצוע – לפחות שנתיים
 - בוגר הכשרה בהדרכה ומנחה סטודנטים - יתרון
- ❖ **ליווי**
 - ✓ במהלך יישום המשימה בארגון יתקיים קשר רציף לאורך השנה עם רכזת הפרקטיקום, צלילה רצין נוראל, שתיצור קשר יזום עם הסטודנטים והמנחים במשך השנה.
 - ✓ במידה ומתעוררות שאלות או קשיים במהלך השנה, יכולים התלמידים לפנות אל רכזת התוכנית.
- ❖ **מטלות :**
 - ✓ הסטודנטים מחויבים להגיש שתי מטלות במשך שני סמסטרים ודוחות מסכמים של הסיוורים שיערכו במהלך השנה:
 - **מטלה 1-** הגשת הצעה בכתב למשימה ולתוכנית באורך של עמוד אחד לאישורו של מנהל תוכנית הפרקטיקום עד 3 שבועות לאחר תחילת הלימודים. (במייל). (נספח 2)
 - **מטלה 2 –** בסיום התוכנית יגיש כל סטודנט דוח תיאורי מסכם על ביצוע הפרקטיקום. הכולל את תאור הארגון, סיבת בחירת הפרויקט, מטרת הפרויקט, יעדי ביניים, תאור ביצוע הפרויקט, מדדים להצלחת הפרויקט. סיכום, ותובנות אישיות. (נספח 3)
 - **דוח סיכום סיור- 1.** סיור עצמאי **נספח 1** (לסטודנטים שאינם בעלי ניסיון בתחום הזיקנה). **2.** הנחיות לדוח לסיור מאורגן ע"י מרכזת הפרקטיקום יועבר לאחר הסיור.

❖ **סמינר מלווה**

הפרקטיקום ילווה בסמינר שיתקיים בזום (או בכיתה לפי הנחיות האוניברסיטה) במשך כל שנת הלימודים אחת לשבועיים. מטרת הסמינר היא לסייע לתלמידים לבצע את הפרקטיקום, לשם הבנה והעמקה בתהליכי ביצוע המשימה, ועל בסיס דיונים מודרכים בכתה. הסמינר לתלמידי המגמה במדיניות, מנהל וארגון יתקיים עם פרופסור יצחק בריק ולתלמידי המגמה בטיפול ע"י פרופסור יובל פלגי. חלק מהמפגשים יהיו משותפים לשתי המגמות. ✓ כל סטודנט במסלול הניהולי יציג את המשימה במסגרת סמינר הפרקטיקום בעזרת מצגת.

בברכה,

פרופסור יצחק בריק- מנהל הפרקטיקום brick1@netvision.net.il
צלילה רצין נוריאל- רכזת הפרקטיקום ratsin18@gmail.com 0508803089

נספח 1 :

הנחיות לביצוע סיור עצמאי ע"י סטודנטים ללא ניסיון בזיקנה.

1. משך הסיור 2-3 ש'
2. מקומות בהם ניתן לעשות סיורים: מרכזי יום, עמותות לזקן, מרג"ים, מחלקות סיעודיות, מחלקות רווחה, אשל, משרד הרווחה, מרכזי אפ 60, מועדוני מופת, קהילה לדורות, מחלקות גריאטריות. ניתן להציע מקומות ולקבל אישור ממנהל התוכנית הפרקטיקום.
3. תאום הסיור- התאום יעשה באופן עצמאי ע"י הסטודנט. הסטודנט יקבל מכתב רישמי שיאשר את היותו סטודנט ובקשה ממנהל מסלול הפרקטיקום לאפשר לו לעשות את הסיור. (ניתן לפנות למרכזת הפרקטיקום לעזרה). הסטודנט צריך להתלוות למנהל או מי מתאמו ולעשות סיור בתוך הארגון.

דוח סיור:

- מקום הסיור: _____
- תאור קצר של המבנה _____
- מי הם לקוחות הארגון? _____
- כמה לקוחות משרת הארגון _____
- מי הרגולטור של הארגון _____
- כמה עובדים _____

- באישור מנהל המקום יש לפנות לאחד הלקוחות לשאול אותו איך מרגיש במקום, האם מרוצה? _____
- סיכום קצר של הסטודנט התרשמותו מהמקום ומה שני הדברים העיקריים שלמד מהסיור _____

נספח 2 :

מטלה מס 1 :

מטלה ראשונה : גיבוש המשימה

קורס: פרקטיקום- במדיניות, מינהל וארגון שירותים לזקנים בקהילה ובהתמחות טיפול זקן ומשפחתו

הנחיות להצעת משימה בתוכנית הפרקטיקום

הגשה עד תאריך :

שם הסטודנט/ית: _____

מסלול: _____

מקום ביצוע הפרקטיקום: _____

שם מנחה: _____

1. נושא המשימה: .
2. הרקע, הצרכים והרציונל לבחירת המשימה:
3. מטרות המשימה:
4. אוכלוסיית היעד:
5. תיאור קצר של תוכנית פעולה:
6. מאושר/ לא מאושר
7. יש לשלוח את המטלה למייל שלי ושל יצחק

צלילה רצין נוראל: ratsin18@gmail.com

יצחק בריק פרופסור: brick1@netvision.net.il

בהצלחה,

יצחק וצלילה

נספח 3 :

פרקטיקום דוח שנתי מסכם

בעבודת סיכום זו את/ה מתבקש/ת להציג דוח מסכם על הפרקטיקום שלך כפי שהתבצע במהלך השנה.

הנך מתבקש לת' להתייחס בדוח לנקודות הבאות:

א. תאור הפרויקט:

- הכרת הארגון: יש לכתוב בקצרה מה מטרת הארגון, מבנה הארגון (מומלץ לצייר עץ מבנה), מתי הוקם, אפיונים מיוחדים של הארגון, סוג האוכלוסיה שמשרת
- הרציונל לבחירת הפרויקט.

תכנון הפרויקט:

- מטרת הפרויקט – יש לרשום את המטרה הרחבה
- יעדי ביניים של הפרויקט- יש לרשום את יעדי הביניים.
- שיטת הביצוע המתוכננת: לדוגמא: בפרויקט נאסוף קבוצה של 20 זקנים פעם בשבוע להרצאה בתחומי בריאות ואיכות חיים
- תהליך ביצוע המשימה- תאור של שלבי הפרויקט. (כולל למשל: גודל הקבוצה, העברת שאלונים כמה שאלונים הועברו, העברת הרצאות ומצגות כמה הועברו).
- מדדי הצלחה לפרויקט- מה הוגדר כמדדים להצלחה בתחילת הפרויקט.
- סיכום של הפרויקט -מה הושג בפרויקט. מטרה מול ביצוע מה תוכנן ומה בוצע, מדדים להצלחה המדדים מול תוצאות בשטח. (מומלץ לעשות בטבלה).
- יש לצרף שאלונים, או סרטונים או כל חומר אחר שהופק עבור הפרויקט.

ב. קשיים/חסמים שעלו בעקבות תהליך העבודה בפרקטיקום.

אילו חסמים היו? ואיך התגברת עליהם.

- ג. תועלת אישית - האם מצאת הלימה בין הנלמד בקורסים בכיתה לבין המציאות כפי שהתגלתה לך בפרקטיקום. האם רכשת תחום ידע נוסף תוך כדי ההתנסות בפרקטיקום ולא הכרת קודם? מה התובנות, המסקנות וההמלצות שלך להמשך.

** באיזו מידה הרגשת שהמדריך/מנחה שלך תרם לידע שלך ותרם להצלחתך בפרויקט.

הנחיות לכתיבת הדוח:

היקף הדו"ח – 8-10 עמודים. (לא יתקבל דוח ארוך יותר. הנספחים לא נספרים כחלק מעמודי הדוח).

ביבליוגרפיה – רצוי אם נדרשת ללמוד תחום חדש.

-
- יש להגיש דו"ח בהתאם להנחיות ולא עבודה סמינריונית (אנליטית ומדעית).
- תאריך ההגשת הדוח לרכזת התוכנית באמצעות המייל עד ה- 31.7.2024

בהצלחה רבה,

צוות התוכנית

פרופסור יצחק בריק ראש תוכנית הפרקטיקום

צלילה רצין נוראל מתאמת תוכנית הפרקטיקום

Ratsin18@gmail.com

0508803089